

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Природничо-географічний факультет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОЇ НАУКИ

Збірник статей студентів природничо-географічного факультету
МДПУ імені Богдана Хмельницького

ВИПУСК II

Мелітополь – 2019

УДК 1+55+37+9
А 43

А 43 Актуальні проблеми вітчизняної науки: Збірник статей студентів природничо-географічного факультету МДПУ імені Богдана Хмельницького. Випуск II / За ред. Л. М. Донченко, С.І. Пачева. Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2019. 174 с.

Матеріали доповідей подано в авторській редакції. Погляд редакційної колегії збірника не завжди співпадає з позицією авторів опублікованих матеріалів. Автори повністю відповідають за стилістику, точність наведених фактів, цитат, власних імен, дат та інших відомостей.

© Автори статей, 2019.
© Мелітопольський
державний педагогічний
університет імені Богдана
Хмельницького, 2019.

ЗМІСТ

Бессараб В.А. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТЕРИТОРІЇ НИЖНЬОДНІСТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	6
Білокобила М.О. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	10
Блищик М., Передерій Д., Шелудько О. ФЕСТИВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ	13
Бородіна К.О. ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА ІСПАНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ В ЧАСИ ПРАВЛІННЯ ФІЛІПА ІІ	17
Будей П. ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	22
Гладкий Д. ІСТОРИОГРАФІЯ ВИВЧЕННЯ ІСТОРИЧНИХ ПОГЛЯДІВ М.ДРАГОМАНОВА	25
Горбань С., Придьма А. РОЛЬ НЕСТАНДАРТНИХ УРОКІВ З ГЕОГРАФІЇ У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ	29
Григоренко М., Луконіна Ю. ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ НА ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ	33
Донцова К.С. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГІДРОГРАФІЧНОЇ МЕРЕЖІ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я	36
Ейтінгер О.С. СУЧАСНА ДИНАМІКА БЕРЕГОВОЇ ЗОНИ В РАЙОНІ АРАБАТСЬКОЇ СТІЛКИ	39
Жук Д.В. ДІЯЛЬНІСТЬ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У МІСТІ ВОЛНОВАХА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	44

Кафо С. В. ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ НООСФЕРНОЇ КОНЦЕПЦІЇ В. ВЕРНАДСЬКОГО ЯК СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	47
Кирєєв К.Є. МЕТОДИЧНІ ВИМОГИ ДО МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	53
Ковальчук А., Начосна В. РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	57
Кожасєва А.С. ФАКТОРИ, ЩО ОБУМОВЛЮЮТЬ РОЗВИТОК АБРАЗЙНО-ЗСУВНИХ БЕРЕГІВ НА ПІВНІЧНОМУ УЗБЕРЕЖЖІ АЗОВСЬКОГО МОРЯ ...	61
Козинець В.С. ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ СИСТЕМ ПІВНОЧІ ТА ПІВДНЯ У 1820-Х РОКАХ	70
Кремень В.В. ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕОГРАФІЧНОГО ЗМІСТУ БАНКНОТ КРАЇН ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ	73
Младьонов І.М. ЕКОНОМІЧНІ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ В ДОБУ ПЕРЕБУДОВИ	76
Мусна А.С. ПОЛІТИЧНИЙ ПОРТРЕТ ТОМАША МАСАРИКА.....	81
Мусієнко В.М. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ В РІЗНІ ВІКОВІ ПЕРІОДИ	84
Непша Я.Ю. СУЧАСНІ ЕКЗОГЕННІ ГЕОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ	89
Оніщенко С.С. СТАН ТА ВИКОРИСТАННЯ МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННОЇ БАЗИ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	92
Оношко А.О. ХАРАКТЕРИСТИКА АРХИЗЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО МІКРОРАЙОНУ	96
Передрій Д.О. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЛІМАТУ КУОРТУ КИРИЛІВКА	99
Пласкальна К. ХАРАКТЕРИСТИКА РИНКУ ПРАЦІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	104

Прохорова Д. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИДАТНОСТІ РІЧОК УКРАЇНИ ДЛЯ ВОДНОГО ТУРИЗМУ	107
Сагдієва І.І., Панченко А.Ю., Передерій Д.М. СТАНОВЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ УКРАЇНИ	110
Саприкін В.В. СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ	114
Склярів Р. В. ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕМОГРАФІЧНИХ ПРОБЛЕМ МЕЛІТОПОЛЯ ЯК СКЛАДОВОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ МІСТА	118
Галдікіна О. Р. ЗАПРОВАДЖЕННЯ ХРИСТИЯНСТВА НА ТЕРИТОРІЇ БОЛГАРІЇ	121
Терзієв В.М. ПОЛІТИЧНА КОНФРОНТАЦІЯ МІЖ АНГЛІЄЮ І ФРАНЦІЄЮ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ...	124
Устименко І.О. ХАРАКТЕРИСТИКА НЕТРАДИЦІЙНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТТІ	129
Чопик Д.І. СУЧАСНИЙ СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ м. ЗАПОРІЖЖЯ	132
Шелудько О.М. СТРУКТУРА ТА ОБСЯГИ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ	135
Ситнеко М. ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА СОЦІАЛЬНИЙ-ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН УЗБЕРЕЖЖЯ АЗОВСЬКОГО МОРЯ	140
Абраменко О., Арапан М., Тонка Н. СУЧАСНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ UNWTO ДЛЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В СВІТІ..	146
Денисенко В., Турецька А. ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ЛАНДШАФТО-ЗНАВСТВА ЯК НАУКОВОГО НАПРЯМУ	149

Дядік О. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	153
Кириєнко Ц., Німич І., Боярський М. ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ГОСПОДАРСТВА У ТЕРИТОРІАЛЬНО-ТУРИСТИЧНИХ КОМПЛЕКСАХ УКРАЇНИ	158
Рибалкіна К., Згоба М., Бабіцька О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	161
Кожасва А.С. ГІДРОГЕОЛОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСІВ ПІДЗЕМНИХ ВОД БУЧАЦЬКИХ ВІДКЛАДІВ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОЇ ДІЛЯНКИ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО МІСЬКОГО ВОДОЗАБОРУ	165
Верхова К.О. БАЛКИ ЯК ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОГО ЕКОКОРИДОРУ	170

6. Печчеи А. Человеческие качества. М. : Прогрес, 1980. 300 с.
7. Руденко Л. Г. Ноосферная философия В. И. Вернадского – фундамент устойчивого (сбалансированного) планетоарного развития. *Український географічний журнал*. Київ, 2013. № 2. С. 7–12.

УДК 371.68:004.9

МЕТОДИЧНІ ВИМОГИ ДО МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Кирєєв К.Є.,

студент спеціальності

014.11 Середня освіта (Фізична культура)

(науковий керівник –

к. пед. н., доцент Котова О.В.)

Мультимедійні технології є на сьогоднішній день надзвичайно «модним» напрямом використання інформаційно-комп'ютерних технологій у сфері освіти. У широкому сенсі «мультимедія» означає спектр інформаційних технологій, що використовують різноманітні програмні та технічні засоби з метою найбільш ефективного впливу на користувача (що став одночасно і слухачем, і глядачем). Завдяки застосуванню в мультимедійних продуктах і послугах одночасної дії графічної, аудіо (звукової) і візуальної інформації ці засоби володіють великим емоційним зарядом і активно включають увагу користувача (слухача).

Постановка проблеми. Підвищення якості вищої освіти визначається використанням нових методів і засобів навчання. Активне навчання потребує залучення студентів до навчального процесу. Широке застосування мультимедійних технологій здатне різко підвищити ефективність активних методів навчання для всіх форм організації навчального процесу: на етапі самостійної підготовки студентів, на лекціях, на семінарських,

практичних та лабораторних заняттях. Встановлено, що у ході усного викладення матеріалу за хвилину слухач сприймає і здатний обробити до однієї тисячі умовних одиниць інформації, а в разі «підключення» органів зору – до 100 тисяч таких одиниць [1; с. 18-19]. Тому абсолютно очевидна висока ефективність використання в навчанні мультимедійних засобів, основа яких – зорове та слухове сприйняття матеріалу. [2; с. 54-55].

Мультимедійні засоби навчання, що використовуються в навчальному процесі, повинні відповідати системі психологічних, дидактичних та методичних вимог [2; с. 78-80]. З дидактичними вимогами тісно пов'язані методичні вимоги. Методичні вимоги до мультимедійних засобів навчання враховують облік своєрідності і особливості конкретного навчального предмета, специфіку відповідної науки, її понятійного апарату, особливості методів дослідження її закономірностей, можливостей реалізації сучасних методів обробки інформації.

Мультимедійні засоби навчання повинні задовольняти таким методичним вимогам:

- представлення навчального матеріалу з опорою на взаємозв'язок і взаємодію понятійних, образних і дієвих компонентів мислення;
- відображення системи термінів навчальної дисципліни у вигляді ієрархічної структури високого порядку;
- надання студенту можливості виконання різноманітних контролюючих тренувальних дій.

Наряду з дидактичними та методичними вимогами також виділяють низку психологічних вимог, що впливають на успішність та якість створення мультимедійних засобів навчання [4; с. 120-122].

Як основний технічний засіб мультимедійних технологій, безумовно, виступає комп'ютер, оснащений необхідним програмним забезпеченням і мультимедійним проектором. Звісно, що комп'ютер не замінює собою викладача, а є лише

засобом здійснення педагогічної діяльності, його помічником. Аналіз педагогічної літератури і досвід викладання дозволили виділити кілька основних аспектів застосування засобів мультимедія в навчальному процесі під час проведення різних видів занять [5; с. 111-115].

У процесі читання лекції лектор, маючи у своєму розпорядженні обмеження на час, викладає основні поняття курсу і дає направляючі вказівки і пояснення студентам по змісту самостійно вивченого матеріалу. У цих умовах для підвищення якості й ефективності навчання збільшується значення візуалізації навчальної інформації. Викладач у мультимедійній лекційній аудиторії отримує замість дошки та крейди потужний інструмент для представлення інформації в різномірній формі (текст, графіка, анімація, звук, цифрове відео та ін.). Істотним є те, що відсутня необхідність ведення студентами конспектів, оскільки вся навчальна інформація подається їм у електронному вигляді. Мультимедійні лекції можна використовувати для викладання практично всіх курсів. Якість і ступінь засвоєння навчального матеріалу, а також вплив на активізацію пізнавальної діяльності, як показує практика і проведене дослідження, істотно зростає. [4; с. 88-90].

Було відмічено позитивне гальмування процесу забування і стабілізацію кривої відтворення навчальної інформації студентами з часом. Виявилась тенденція зростання темпів засвоєння знань студентами експериментальної групи, яким читалися лекції з використанням мультимедія, що також має позитивний вплив на підвищення рівня міцності знань студентів. Студенти після лекції із застосуванням мультимедійних технологій, відмічають покращення настрою, підвищення бадьорості, концентрації уваги, зменшення напруження.

Отримані результати дослідження. Слід зауважити, що для проведення семінарських та практичних занять інформаційні технології використовуються не так часто. Проте, як показали сучасні дослідження в галузі освітніх технологій, саме тут

знаходяться великі резерви для підвищення ефективності навчання [5; с. 90-92].

Під час проведення групових і практичних занять також доцільно використовувати презентації, проте тут є свої особливості. Презентацію можна демонструвати як за допомогою проєктора, так і (під час проведення занять в комп'ютерному класі) на екранах моніторів. Під час проведення таких видів занять доцільно використовувати презентації як частину заняття, наприклад, у вступній частині заняття для повторення раніше пройденого матеріалу. У даному випадку презентацією може керувати і викладач, і студент. Вимоги до презентації для групових і практичних занять майже ті самі, що і для лекції. Перспективним напрямком використання технологій мультимедія в навчальному процесі є демонстрація тривимірних анімованих моделей об'єктів. Тривимірна анімація дозволяє відтворити динамічні явища, які приховані від спостереження в умовах звичайного навчального процесу.

Висновки та перспективи подальших розробок. Отже, розглянуті основні напрями використання мультимедійних технологій в навчальному процесі ВНЗ. Як відзначалося вище, використання мультимедійних технологій дозволяє істотно підвищити ефективність навчального процесу. У цілому, мультимедія є виключно корисною і плідною навчальною технологією, завдяки притаманній їй якості, гнучкості та інтеграції різноманітних типів мультимедійної навчальної інформації, а також завдяки можливості враховувати індивідуальні особливості студентів та сприяти підвищенню їх мотивації. Мультимедійні засоби навчання є перспективним і вискоєфективним інструментом, що дозволяє надати масиви інформації у більшому обсязі, ніж традиційні джерела інформації, і в тій послідовності, яка відповідає логіці пізнання і рівню сприйняття конкретного контингенту студентів.

Список використаної літератури

1. Іванов В.Ф., Мелешенко О.К. Сучасні комп'ютерні технології і засоби масової комунікації: аспекти застосування. К.: ІЗМН, 2006. 352с.
2. Крилов І. В. Інформаційні технології: теорія і практика. К.: Центр, 2010. 128 с.
3. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Академія, 2008. 576 с.
4. Підласий І. П. Практична педагогіка або три технології. К.: Слово, 2009. 616 с.
5. Информационные технологии в образовании: учебное пособие для высших педагогических учебных заведений / Под ред. И. Г. Захарова. М.: Академия, 2013. 188 с.

УДК: 338.48-44(1-22) (477)

РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Ковальчук А.

*студент II курсу, спеціальність
014.07 Середня освіта (Географія),*

Начосна В.

*студентка I курсу, спеціальність
014.11 Середня освіта (Фізична культура)*

*(науковий керівник –
к.геогр.н., доц. Арсененко І.А.)*

Сільський зелений туризм (СЗТ) є одним із найперспективніших видів відпочинку в Україні. Розвиток СЗТ в Україні і її регіонах забезпечує наявний міцний туристичний потенціал.

Значної актуальності дані питання набувають в індустріальних регіонах. На нашу думку, така тенденція